

Wola

Park Wola

Gmina Reszel

od _____ do _____

1453

ARCHIWUM
OŚRODKA OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130

Nr inw. 4453

Nu. inw. 4453 dep.
BIBLIOTEKA
Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołu Pałac.-Ogród.
Muzeum Narodowego w Warszawie
ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

METRYCZKA PARKU - OGRODU				
1	Adres miejscowość - Wola	gmina - Reszel	powiat - Biskupiec	województwo - olsztyńskie
2	Nazwa parku: aktualna -	dawna -		
3	Rodzaj parku i stani jego zachowania:	Typ parku krajobrazowego. Zachowana aleja dojazdowa z drogi i pojedyncze kasztanowce przed ruinami dworku. Teren zajmowany przez park otoczony ze wszystkich stron drzewami, a we wnętrzu drzewa owocowe i dwie kępy złożone z wiązów, klonów i jesionów. Park nie jest użytkowany		
4	Czas powstania:	XIX w.		
5	Położenie parku:	Park otoczony polami uprawnymi, od strony północnej oddzielony jest szpalerem grabów i siatką od budynków gospodarczych, przy których jest wybieg dla gęsi. Ruiny dworu leżą w części zach. parku.		
6	powierzchnia parku:	ogółem w ha - 2,5	w tym wód w ha - —	czy są na niej budynki i jakie - w parku ruiny niewielkiej budowli ogrodowej o az ruiny dworu.
7	Użytkownik parku:	Rolniczy Zakład Doświadczalny w Łężanach ART w Olsztynie		
8	Czy jest w rejestrze : data i nr rejestru	nie ma w rejestrze		
9	Istniejące dokumentacje /data, autor/	pomiar sytuacyjny wysokościowy - nie ma		inwentaryzacja zieleni - nie ma
		studium historyczne - nie ma		zakożenia techniczne ekonomiczne - nie ma
		techniczne, branzowe dokumentacje i ekspertyzy - nie ma		
10	Przeprowadzone dotychczas remonty	nie przeprowadzano remontów.		

ARCHIWUM
 OŚRODKA OCHRONY
 ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
 ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130
 NN dmn. 1453

Wola pow. Biskupiec

I. Krótka analiza historyczna.

1. Ewolucja układu przestrzennego.

Nie znaleziono źródeł historycznych, na podstawie których można by odtworzyć stan i wygląd parku z okresu początkowego. Stan z roku 1944 można schematycznie odtworzyć na podstawie mapy topograficznej. Przy dworku położonym w części południowo-zachodniej parku wiodła z szosy aleja /zachowana do chwili obecnej/. Park założony na planie prostokąta, w środku widoczny na mapie niewielki budynek.

2. Dawne plany.

Brak.

3. W Wojewódzkim Archiwum Państwowym znajduje się niemiecka mapa topograficzna w skali 1:25000 z roku 1944, na której widoczny jest schematyczny plan parku.

II. Charakterystyka stanu istniejącego.

1. Układ przestrzenny.

Wola położona jest przy szosie Łężany - Biskupiec. Park otoczony jest polami uprawnymi na glinie zwałowej moreny czołowej. W odległości 1,5 km na zachód znajduje się duży kompleks leśny na bogatym siedlisku moreny dennej.. Falisty krajobraz urozmaicony jest zagłębieniami erozyjnymi pobliskich strumieni. Teren parku znajduje się na wysokości 165 m npm, a w odległości 2 km na południe bezwzględna wysokość przekracza 200 m npm. Park położony jest na płaskim terenie, dopiero za granicami w części południowo-zachodniej widać lekkie obniżenie w kierunku jeziora oddalonego 50 m od granicy parku.

Do ruin dworku prowadzi z szosy aleja obsadzona z jednej strony grabami, z drugiej kasztanowcami. Przy ruinach rośnie orzech włoski i 4 kasztanowce, na południowy-wschód od nich teren zarośnięty chaszczami.

Budynki gospodarcze położone w północno-wschodniej części oddzielone są od parku aleją grabową skręcającą na zachód i stanowiącą północną granicę parku.

Park założony na planie prostokąta otoczony jest starymi lipami. Wnętrze tego prostokąta zajmują drzewa owocowe w ilości około 80 sztuk, wśród których najwięcej jest jabłoni, grusz i śliw. Poza tym rosną tam dwie kępy drzew złożone z wiązów klonów, jesionów. W samym środku parku ruiny niewielkiej budowli ogrodowej z cegły, przy których stoi okazały świerk. Całość odgródzona od pola uprawnego drutem użytkowana jest częściowo jako sad owocowy, chociaż nie zauważono, aby prowadzone były prace pielęgnacyjne. Aleje spacerowe nie są zbyt czytelne i raczej nie korzysta się z nich.

2. Inwentaryzacja zieleni.

Drzewostan w parku jest przerzedzony, w związku z tym zaszła konieczność ustalenia liczebności poszczególnych gatunków drzew wraz z pomiarem ich obwodnicy według podanego niżej zestawienia:

Nazwa gatunku	il.szt. przec obw.	
Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	118	160
Kasztanowiec <i>Aesculus hippocastanum</i>	6	210
Wiąz pospolity <i>Ulmus campestris</i>	2	180
Grab <i>Carpinus betulus</i>	77	100
Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	1	150
Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	3	120

Orzech włoski <i>Juglans regia</i>	1	90
Świerk pospolity <i>Picea excelsa</i>	3	110
Jabłonie, grusze i śliwy		80
Razem:	211	

Poza tym przy alei wjazdowej do parku występują:

kaszatanowce <i>Aesculus hippocastanum</i>	7 sztuk po 150 cm
lipa droбноistna <i>Tilia cordata</i>	8 " po 180 cm
Razem:	15

W podroście występują wyżej wymienione gatunki drzew z naturalnego odnowienia w wieku /10-20/ 15 lat i /20-30/ 25 lat o zadrzewieniu pojedynczym lub kępiastym.

Z krzewów występują: leszczyna *Corylus avellana*, dereń świdwa *Cornus sanguinea*, dziki bez czarny i koralowy *Sambucus nigra* i *S. racemosa*, śnieguliczka biała *Symphoricarpos albus*. Niektóre krzewy są pokryte chmielem *Humulus lupulus*.

Przy odnowieniu i pielęgnowaniu parku należy przestrzegać ekologicznych właściwości i składu poszczególnych gatunków drzew. Należy wziąć pod opiekę dorodne podrosty gatunków drzew, które powinny wejść do głównego drzewostanu, a w szczególności w miejscach mocno przerzedzonych. Należy również zwrócić uwagę na renowację założeń melioracyjnych mających połączenie z jeziorem.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.

Park w Woli różni się nieco charakterem od innych tego typu obiektów i trudno dziś stwierdzić jaki charakter miał na początku swego istnienia. Prawdopodobnie miał założenia naturalistyczne, o czym świadczą dwie luźne kępy drzew. Później dopiero nasadzano drzewa owocowe, przez co zmienił się charakter obiektu jak i zmieniono sposób jego użytkowania.

Zachowała się aleja wjazdowa do parku, aleja grabowa oddzielająca park od zabudowań gospodarczych. Nie zmieniły się granice z wyjątkiem obszaru położonego za ruinami dworku, który był użytkowany jako sad owocowy, obecnie zarośnięty jest chwastami. Drzewostan parku jest mocno przerzedzony, ale wiele starych drzew rosnących wzdłuż granic parku jest dobrze zachowanych.

4. Rola obiektu w Krajobrazie:

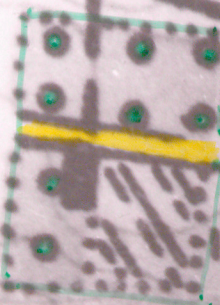
Ze względu na stan zadrzewienia parku i duże obszary leśne w okolicy nie przedstawia on tak dużego znaczenia jak niektóre inne obiekty. Niemniej jednak posiada pewne znaczenie jako obszar wysokiej zieleni znajdującej się koło zabudowań miejscowego PGR-u.

III. Wnioski dotyczące:

1. Granicy ochrony konserwatorskiej w zakresie:
 - a/ ochrony układu parku
nie dotyczy
 - b/ ochrony ekologicznej
zachować cały park
 - c/ ochrony kompozycji widokowej
zachować aleję dojazdową do parku
2. ewentualnej zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania.
nie ma potrzeby.
3. zakresu niezbędnej lub pożądanej renowacji.
Ze względu na fakt, że w Woli znajduje się ferma gęsi należa

żaca do Rolniczego Zakładu Doświadczalnego w Łężanach i obsługuje ją tylko jedna osoba, problematyczne staje się zagadnienie odnowienia parku. Wobec powyższego proponuje się zostawienie parku jako naturalnego zadrzewienia, tym bardziej, że park nie ma zbyt dużej wartości jako obiekt zabytkowy.

165,4

PGR Wola

165,4

165.4

Gut

Dürman

165.4

165.3

183.5

W y k a z z d j e ć

neg. 3386

neg. 3389

neg. 3385

neg. 3388

neg. 3384

neg. 3387